

ЈАВНОТО ИНФОРМИРАЊЕ ВО ПЕНЗИОНЕРСКАТА ОРГАНИЗАЦИЈА

Влијание од историско значење

Во македонската транзиција беа укинати повеќе права на пензионерите, поради што беше влошен нивниот стандард. Но од актуелните известувања од настаните организирани и спроведувани од пензионерите, редовно објавувани преку сите печатени и електронски медиуми во нашата земја, се добива јавен отчет за работата на пензионерската организација, за согледаните проблеми и за предлозите за нивното решавање

Драги Арпировски

Како долгогодишен новинар и публицист, со децении го следам влијанието на јавното информирање врз општествените збиднувања, а во овој случај врз пензионерското организирање, неговата афирмација и поттикот за повеќе успешни активности. Анализите покажуваат дека од формирањето на пензионерската организација во 1946 година до крајот на 20 век постоеше интерно информирање, а јавните медиуми многу ретко ја третираа пензионерската проблематика, односно како да постоеше информативен мрак за пензионерската проблематика. Како последица на тоа, во текот на македонската транзиција дојде до укинување на повеќе стекнати права на оваа популација, а со тоа и до влошување на нивниот стандард, на нивните услови за живот.

ОСВОЈУВАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Уште на самиот старт на новиот милениум, од година на година, полка но сигурно, почна да се шири и освојува информативниот простор поврзан со оваа проблематика. Ваквата медиумска услуга кон пензионерската организација и кон нејзините активности во минатите десет години првенствено е спроведувана од јануари 2005 година, преку „Пензионерски видици“ (месечен прилог во најстариот дневен весник „Нова Македонија“), потоа од јули 2008 година во првиот самостоен специјализиран месечен бесплатен весник „Пензионер плус“, како и со специјалните изданија на информативниот билтен за спортските натпревари и за фолклорните ревији на пензионерите, но и со веб-страницата на СЗПМ и специјалните неделни емисии „Трета доба“ на МТВ и

„Врати време“ на ТВ Алфа. Забележително е дека информативниот весник на СЗПМ „Пензионер плус“ со своите содржини за сегашните и идните пензионери се печати во 6.000 примероци и е еден од најчитаните весници во Република Македонија, бидејќи го има во електронско издание, а печатеното издание се доставува до сите 400 клубна на пензионери во Македонија, во кои неделно престојуваат и другаруваат околу 150.000 пензионери и нивни сограѓани.

Од 2011 година во „Пензионер плус“ се печати една страница и на албански јазик, а во весникот на албански јазик „Коха“ е воведена страница за пензионерите.

Во досегашните 50 броја на „Пензионер плус“ забележително најчести теми и информации се поврзани со социјалното вклучување на пензионерите во општествените текови, за нивно активно стареење и меѓугенерациска соработка и солидарност. Актуелни известувања од настаните организирани и спроведувани од пензионерите редовно беа и се пласирани преку сите печатени и електронски медиуми во нашата земја. На тој начин се добива извесен јавен отчет за работата на пензионерската организација, но и за согледаните проблеми, како и за предлозите за нивното решавање.

Информациите наменети за афирмирање на пензионерските настани ги пласираат голем број дописници и фоторепортери-аматери, а меѓу нив има и пензионирани професионални новинари. Активностите овозможуваат и значително зголемување на социјалната вклученост на пензионерите и сите стари луѓе во општествените текови.

ченост на пензионерите и сите стари луѓе во општествените текови.

РАЗНОВИДНОСТ НА МИСЛЕЊА И ИДЕИ

Благодарение на медиумскиот плурализам и на развојот на медиумскиот простор, во Република Македонија се поттикнуваше активноста на пензионерската организација, особено во информирањето на остварувањето и проблемите од пензиското и инвалидското осигурување, здравствената заштита, за создавање подобар стандард и подобри услови за живот на сите корисници на пензија со изградба на нови пензионерски домови за стари лица и центри за дневен престој, но и за подобрување на квалитетот на животот во третата доба со зголемен број пикник-средби, екскурзии, културни и спортски активности и друго.

Со сето тоа се настојува пензионерите да бидат благовремено и точно информирани за случувањата во пензионерската организација, а јавноста да добие поцелосна слика за пензионерскиот живот и за нивните проблеми. Со тоа се овозможува и поттикнување на разновидноста во мислењата и во идеите за оваа проблематика. Впрочем, слободата на изразување на мислата и говорот во медиумската дејност е начело на демократското општество и е во согласност со Уставот на Република Македонија. Посебен акцент се дава и на соработката на здруженијата на пензионерите со локалните средства за информирање.

Анализата покажа дека голем број пензионери во рамките на СЗПМ и во

рамките на здруженијата на пензионери од година на година сè повеќе се вклучуваат во програмските активности и на локалната самоуправа.

Во 1996 година Сојузот на пензионерите на Македонија почна со реализација на идејата за организирање масовни спортски натпревари на пензионерите во нашата земја. Се сметаше дека спортувањето во поодминати години од животот овозможува да се одржува физичката и интелектуалната функција на човековиот организам. Затоа се одржуваат натпревари, најпрво, во општинските организации на пензионерите, потоа во регионите, а завршница се еднодневни републички спортски игри.

Првите републички пензионерски спортски натпревари се одржаа во Охрид на 28 август 1996 година, со вкупно 150 учесници, од кои 45 натпреварувачи во шах, стрелаштво и во пикадо. Поцелосното и подобреното информирање за спортските пензионерски натпревари придонесоа тие не само да бидат афирмирани туку и да се создаде натпреварувачки дух кај пензионерите, да се зголеми масовноста и да се добие подобар квалитет. Тоа придонесе на 17. Републички пензионерски спортски натпревари, кои првпат се одржаа во Скопје, да има 1.150 учесници, од кои 395 натпреварувачи во 11 дисциплини од вкупно 38 здруженија. Напредокот е очигледен.

ЗГОЛЕМЕН РЕЈТИНГ НА СЗПМ

Втора значајна област на активности во кои се регистрира социјалната вклученост на пензионерите преку самоорганизирање се фолклорните ревији.

Благодарение на зголеменото информирање и афирмацијата е регистрирано значително зголемување на бројот на учесниците и на фолклорните ревији. Информативен билтен за фолклорните ревији првпат е објавен во 2003 година. Таа година на првата регионална ревија учествувале ансамбли и пејачки групи од само девет здруженија, а на десеттата јубилејна ревија на песни, музика и игри во шесте региони во 2012 година учествуваа 45 здруженија, односно петпати повеќе. И не само тоа, во преполната Универзална сала во Скопје годинава се одржа и масовна и квалитетна републичка пензионерска ревија на песни, музика и игри. Така, ревиите сè повеќе стануваат празник на пензионерскиот мелос и традиција што и натаму ќе се негува, а културниот развој постојано ќе се збогатува со нови содржини, со поетски митинзи, драмски изведби, со изложби на ликовни дела и на домашни ракотворби на пензионерите, со промоции на книги и слично.

Оттука многу е очигледно влијанието на јавното информирање врз пензионерското организирање и придонесе кај пензионерите да зголеми својата активност, но и за меѓугенерациска соработка и солидарност и создавање во здраво тело здрав дух и активно стареење.

Доброто и навремено информирање придонесе оваа масовна организација да добие заслужена афирмација, со што беа поттикнати многубројни нови активности, а се зголеми рејтингот на СЗПМ и на целата популација од третата доба.

ПО ПРЕДЛОГ НА СОЈУЗОТ НА ПЕНЗИОНЕРИТЕ

Линеарно зголемување на пензиите за 5 проценти

Министерот за труд и социјална политика Спиро Ристовски на последната прес-конференција, заедно со претседателот на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, информира за предлог-измените на Законот за пензиското и инвалидското осигурување.

- Со овие измени се предлага дополнително усогласување на пензиите, кое ќе се изврши на начин што ќе овозможи поправична распределба: исплатата на пензиите за февруари 2013 година, ќе се зголеми за 5 отсто и така добиениот износ ќе се подели со вкупниот број на корисници на пензија - рече министерот Ристовски, со што сите пензионери ќе добијат ист апсолутен износ на зголемување. Ова покачување ќе влезе во основицата на пензиите.

Министерот за труд и социјална политика појасни дека ваквата одлука била донесена по предлог на

Сојузот на пензионерите, кој претходно направи испитување на мислењата во сите пензионерски здруженија, чии членови сметале дека ваквиот начин на зголемување е поправичен и покоректен и најмногу ќе им помогне на оние пензионери со пониски пензии, чиј број во Македонија е околу 180 илјади.

При ова, министерот Ристовски повторно нагласи дека во Република Македонија пензиите се исплатуваат редовно, а законското усогласување на пензиите според порастот на платите и трошоците за живот се врши двапати годишно. Оваа практика ќе продолжи и во иднина.

Покачувањето на пензиите од 5 проценти ќе биде реализирано откако претходно, во почетокот на годината, пензиите ќе се усогласат со порастот на платите и трошоците на живот, со што пензиите ќе се зголемат за 2 проценти. Тоа значи дека пензиите кумулативно ќе се зголемат за

7 проценти.

Претседателот на здруженијата на пензионерите на Македонија, Драги Аргировски, е задоволен од оваа владина мерка, за која, како што вели, раководството на СЗПМ енергично се залагало, во согласност со мислењето на мнозинството пензионери.

- Речиси сите пензионери сметаа дека ваквата одлука е поправична и солидарна. Навистина донесовме солидарна одлука, бидејќи сите пензионери со помали пензии ќе добијат поголемо зголемување на пензиите - рече Аргировски.

Тој е задоволен од најавеното покачување, особено, како што рече, во услови на економска криза.

- Владата на Република Македонија и натаму континуирано работи со една единствена цел - обезбедување стабилен пензиски систем и материјална сигурност на граѓаните во старост - истакна Ристовски.

МИРКО ДАНИЛОВ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ИО НА ЗП-СВЕТИ НИКОЛЕ

Активно стареам, а посакувам на сите по

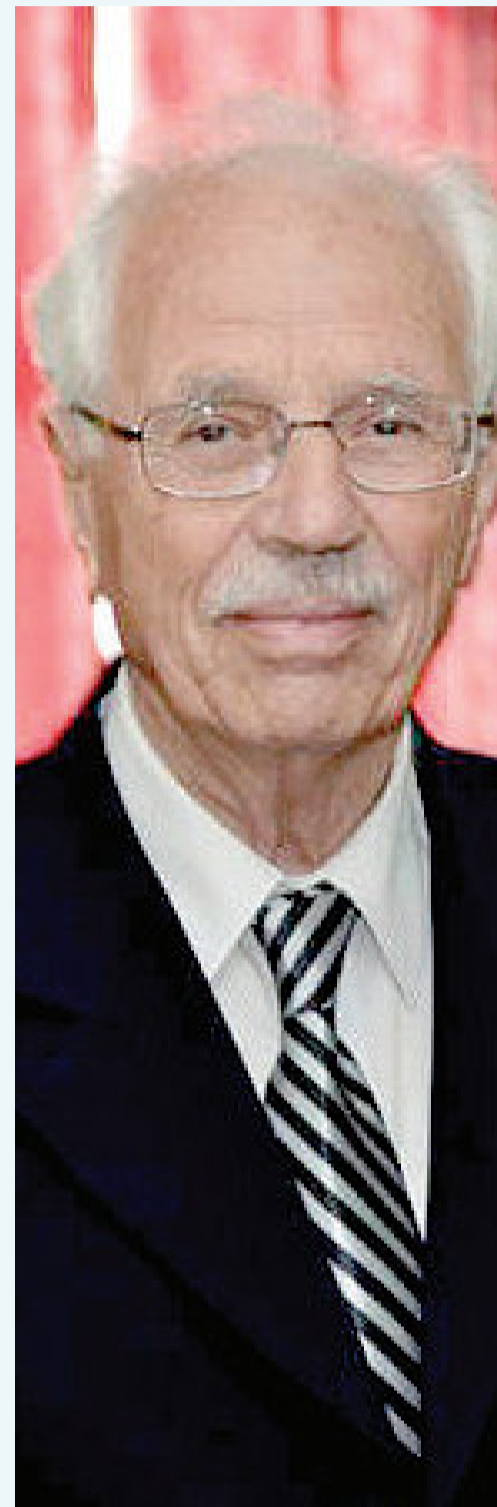
Вукица Петрушева

Минатата година повторно бевте избран за претседател на ИО на ЗП-Свети Николе. На што се должи тоа, дали е тоа резултат на почитта на членството кон Вас?

- Според мене, тоа се должи на постигнатите резултати што ги има здружението, кое во изминатите години успешно функционираше. Тоа значи дека е постигната целта за која здружението е формирано и постои. Грижата и правната заштита на пензионерите беа и остануваат постојана определба на дејствувањето. Тука се и активностите на културно-забавно и спортско поле, па така пензионерите, иако се во возрасна доба од животот, не се чувствуваат отфрлено од општествените случувања. Се организираат другарски средби помеѓу пензионерите од повеќе здруженија. Имаме и организиран дневен престој во клубовите на пензионерите. Организираме обезбедување огревно дрво. Се направи реконструкција, поправка на Домот на пензионерите, кој беше речиси во фаза на распаѓање. Сите овие и други остварени активности пензионерите ги ценат, ја ценат работата и затоа претходното раководство повторно ја доби довербата. За таков резултат придонесоа и мојата личност и мојот карактер - јас сум дружељубив и коректен човек.

На кои активности во здружението им давате приоритет?

- Основните статутарни обврски на органите и телата на здружението се околу грижата за остварување на основните потреби на пензионерите и во тој поглед здружението има обврска да се бори за подобар пензионерски живот. Здравствената заштита, исто така, е еден од приоритетите на активностите на здружението. Из-

„НАШИ ПЕНЗИОНЕРСКИ ВРЕМИЊА“

Промоција за паметење

Милан Ациевски

Големата сала на 12-от кат на Домот на синдикатите одамна не била преполна со побелени коси кај господата и бојадисани фризури кај дамите, како што беше случај во вторникот, на 6 ноември, напладне.

Сите места за седење зафатени, а покрај прозорците стојат уште многумина. На пригодно уредена бина седат Цветанка Илиева, Калина Сливова-Андонова и Методија Тошевски, како и претседателот на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, Драги Аргировски.

Импозантниот собир е по повод промоцијата на најновото публицистичко дело на претседателот на СЗПМ, „Наши пензионерски времиња“, на која, покрај другите гости, беше присутен и министерот за труд и социјална политика Спиро Ристовски.

Како долгогодишен новинар, во мојата кариера сум присуствувал на многу промоции на книги и публикации, со

многу поголеми амбиции од овој последен новинарско-публицистички труд на Драги Аргировски, но не сум присуствувал на толку позитивна атмосфера, каде што сите имаат иста мисла, исти очекувања, исти надежи... Сите присутни со право очекуваа, а тоа и го дочекаа, себеси да се видат во „Нашите пензионерски времиња“: дали на продуктивен работен состанок, на заедничко дружење во природа или спортски натпревар, луѓето од третата доба, членовите на СЗПМ, секој има место во таа книга. Промоторот Методија Тошевски, потпретседател на ИО на СЗПМ истакна дека книгата „Наши пензионерски времиња“ претставува студија за луѓето од третото доба.

- Уште од првата реченица, уште од првиот текст, читајќи ја оваа книга, се открива визионерската активност на авторот, кој со неговиот ентузијазам е во можност да ја подигне масата од 250.000 пензионери. Секој напис во книгата е со цел да се подобри квалитетот на животот на луѓето во третата до-

Новинарското искуство одамна не памети промоција на книга со толку позитивна атмосфера како на 6 ноември напладне на 12-от кат во Домот на синдикатите

ба, со активно стареење, со многу културни, спортски и хумани општествени содржини и активности. Со оваа книга Аргировски се издигнува до завидни височини на автентичен автор, кој без какви било скрупули може да го носи епитетот современ автор со широки творечки можности, чии написи се читаат со задоволство, пред сè од оние за кои се наменети - рече во почетокот на промоцијата Калина Сливова-Андонова, соработничка на авторот Аргировски дол-

ги години во МРТ, но и сега, во подготовката на месечното издание на весникот „Пензионер плус“.

Градоначалникот на општината Горче Петров, генералот во пензија Сокол Митровски, во поздравниот говор ја истакна исклучително богатата соработка со претседателот на СЗПМ, Драги Аргировски, во заживувањето на пензионерскиот живот и активностите во таа општина, поради што му врачи пригодна благодарница.

Претседателот на Сојузот на синдикатите на Македонија, Живко Митровски, се обиде да ги поздрават сите присутни во салата, но не можеше да се отргне од впечатокот дека тој масовен собир е промоцијата на нивната книга „Наши пензионерски времиња“, напишана од нивниот претседател Драги Аргировски. Со одбрани зборови ја опиша дотогашната успешна соработка меѓу синдикалната и пензионерската организација, изразувајќи надеж дека таа во наредниот период ќе биде уште по успешна. Во знак на признание, претсе-

дателот на ССМ му врачи пригоден подарок на авторот Драги Аргировски.

Како што е редот во вакви пригоди, на крајот од оваа промотивна свеченост пред присутните се обрати авторот на најновото публицистичко дело „Наши пензионерски времиња“, Драги Аргировски.

- Сета оваа атмосфера ме преплави со емоции, а вашите спонтани аплаузи, почитувани пензионерки и пензионери и драги пријатели, придонесоа душата да ми се исполни со радост, станувајќи свесен дека сум ја постигнал целта. Не знам кога последен пат сум бил толку возбуден и среќен - го почна говорот на својата благодарност авторот Драги Аргировски.

Но, јуначкото срце не успеа да ѝ одолее на бурата емоции, неговиот глас затрепери, малку подзастана за да се соземе..., но тогаш уште по бурниот аплауз од присутните го охрабри, па тој продолжи.

- Оваа книга е мој скроман придонес во европската година на активно

Тоа им го ензионери

вршниот одбор донесе одлука за намирување на превозните трошоци на пензионерите што имаат потреба од користење бањско лекување во бањата Кежовица кај Штип, како и одлука за намирување на патните трошоци за преглед кај специјалист за очни болести. Здружението учествува со 20 отсто за користење климатско-рекреативен престој на своите членови, им одобруваме парична помош на пензионерите што имаат неопходна потреба а се со ниски пензии и слично. Друг наш приоритет е што поголем број пензионери да бидат вклучени во спортските пензионерски натпревари од општинско до републичко ниво. Како резултат на тоа, во 2012 година екипата на пикадо во машка конкуренција освои прво место на Републичките спортски натпревари во Скопје. Успешно настапиме и на регионалната ревија на песна и музика и игри, како и на jubилејната републичка во Скопје.

ЗП-Свети Николе е член на СЗПМ. Какви активности имате на тој план?

- Здружението посветува големо внимание на соработката со другите здруженија и со СЗПМ, од каде што добиваме насоки и препораки за разни активности. Секоја година се одржуваат и регионални меѓуопштински спортски пензионерски натпревари помеѓу членовите од здруженијата: Крива Паланка, Кратово, Пробиштип и Свети Николе. Така е и оваа година. На овие натпревари се дружиме и разменуваме искуства. Соработката со СЗПМ предводена од претседателот Драги Аргировски е на потребното ниво. Секогаш постои разбирање по сите сегменти од активност на здружението. Напорите што ги прават СЗПМ и претседателот на Сојузот се за секоја почит. Задоволни сме што имаме вакво раководство на СЗПМ.

Здравствената заштита, исто така, е еден од приоритетите на активностите на здружението. Извршниот одбор донесе одлука за намирување на превозните трошоци на пензионерите што имаат потреба од користење бањско лекување во бањата Кежовица кај Штип, како и одлука за намирување на патните трошоци за преглед кај специјалист за очни болести

Каква соработка имате со локалната самоуправа?

- Соработката со локалната самоуправа е на завидно ниво. Секогаш нашите барања се разгледуваат сериозно и дадената помош од страна на градоначалникот е добредојдена и корисна за здружението. Со помош на општината и на градоначалникот е реконструиран Клубот на пензионерите во Свети Николе, набавени се и нови столови и маси. Од локалната самоуправа неколкупати се обезбедува превоз за екскурзии и за настапи на пензионерите.

Ако денес првпат би станале пензионер, би менувале ли нешто во Вашиот живот? Дали сте задоволен од Вашиот пензионерски живот?

- Не, не би менувал ништо. Животот ми е исполнет и во приватниот дел и во активностите во здруженијата. Среќни и радосни мигови ми подарува моето семејство, а моите внуци се на прво место. Имам и добри вистински пријатели со кои се дружам и времето ми е исполнето и ми минува убаво. Имам активно стареење, а тоа им го посакувам на сите пензионери. Животот ми е убав затоа што ми се случуваат убави работи.

ВО ПОСЕТА НА МАКЕДОНСКОТО НАСЕЛЕНИЕ ВО МАЛА ПРЕСПА

Пустец не е во пустелија

Само нашите во овој дел на Албанија ги имаат основните човекови права да учат и да зборуваат на македонски јазик. Наспроти нив, македонските заедници во другите региони кај овој сосед, како и во другите соседни држави, ги немаат овие права, а што е уште пострашно - младите генерации го забораваат македонскиот јазик

Веле Алексоски

Здруженијата на пензионерите од Велес и од Неготино во средината на октомври реализираа хумана и благородна мисија. Тие организираа дводневна екскурзија посетувајќи ги нашите браќа во Мала Преспа, Република Албанија. Неготинските пензионери, како извидници, посетата на овој регион ја направија еден ден порано од велешаните, но нивната маршрута и цел беа идентични - стотина пензионери од двете здруженија им подарија скромна материјална помош: облека, обувки и книги преку црквата „Свети Архангел Михаил“ и општината во Пустец чиј градоначалник е Едмонд Темелко, како и во Долна Горица во деветтолетката, каде што подароците ги прими пензионираниот наставник по географија и историја Васил Малевски. Овој просветител ни беше и локален водач и кустос низ македонските села со куќи од музејска вредност.

МАЛА ПРЕСПА ПОДАРЕНА НА ГРЦИЈА

Имено, во деветте селски населби во овој малопреспански регион, покрај новоизградените објекти, сретнавме и куќи со архитектура од пред два три века, градени со камен и кал, во чии дворишта се одгледуваат домашни животни, како и живина. Иако повеќето села се наоѓаат во непосредна близина на Преспанско Езеро, сепак населението има големи маки со водоснабдувањето. Тукашните Македонци живеат, поточно, живуркаат пред сè од сточарство, малку земјоделство и рибарење, а „побогатите“ од печалбарство.

- Тие гредат (идат, н.з.) и кај вас, во Република Македонија. Мајсторите се специјалисти на градба со камен, градат кај побогатите вашинци - ни раскажа водачот Малевски.

Еден велешанец го дополни и рече дека во Велес и во Велешко се изградени десетина цркви од страна на малопреспанските неимари што живеат во селата Пустец, Шулин, Горна Горица...

Која и каква историската судбина ги раздели нашите сонародници од матичната им Македонија? Со кобниот Букурешки договор од 1913 година, по Балканските војни, Мала Преспа со површина од близу 2.000 квадратни километри, заедно со егејскиот дел на Македонија, ѝ беше подарена на Грција.

Но, по завршувањето на Првата светска војна, до 1924 година овој регион беше под воена управа на француските власти, кои им дозволија на автохтоните Македонци да се изјаснат преку референдум во која држава да

Пензионерите од Велес и од Неготино реализираа хумана и благородна мисија

живеат, поточно под чија окупација, во Грција или во Албанија. Трета алтернатива не им дадоа.

- Ни во едната, ни во другата, ние сакаме да си гредиме кај нашите во Ресенско - велеа челниците од поголемите села.

За жал, тоа не им било дозволено па се одлучиле да останат во рамките на Албанија и покрај опасноста дека пак ќе им се вратат беговите.

- Така и се случи. Дојдоа беговите и си ги бараа имотите, особено планините. Останавме сиромаси за пари и без имот, како што си бевме, но духовно си се збогативме, си продолживме да си зборуваме по наше, а тоа Грците не ни го дозволуваа - ми рече Бојчо Танчевски од Горна Горица во едно интервју дадено пред 15-16 години.

НАСТАВА НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Така зборуваат и размислуваат и сегашните генерации. Сега патиштата им се поправени и асфалтирани, речиси до секое село. Со меѓународна помош, а по барање на нашинците, на чело со Едмонд Темелко и раководните лица од партијата Македонска алијанса за европска интеграција, чиј лидер е македонскиот Американец Џорџ Атанасоски, главниот меѓународен пат од Стење преку Долна Горица, Пустец и до Корча квалитетно е изграден овозможувајќи брза комуникација и врска на тукашните со Република Македонија.

- Во малопреспанските села има две деветтолетки и гимназија во Пустец, каде што наставата се изведува на мајчин македонски јазик, а наставниците се сите Македонци - ни рече колегатата Васил додавајќи дека го изучуваат и албанскиот како јазик на домицилната држава Албанија.

Минувајќи покрај и низ селата Г. Горица, Туминец, Шулин, Долна Белица, Пустец среќававме месно население што пренесуваа огревно дрво на коњи и магарина и чепкаа по нешто во нивите.

- Кутрите тие, многу се знамачуваат - ни рече Перо Захарчев, претседателот на ЗП Неготино. - Но со однесувањето кон другите, па тоа биле душа луѓе - мирни и милни. Те гледаат како ангел-спасител, зачудени и натажени како да очекуваат нешто повеќе од нас.

- Перо, овие нашиве во Албанија се побогати од Македонците во Егеј. Таму материјално се задоволни, но духовно бедни. Нивните деца веќе го забораваат мајчиниот, односно бабиниот македонски јазик, немаат свои „да-scalи“, имаат еден архимандрит, немаат свештеници и литургија на македонски - му велам јас.

Сепак, на Малопреспанците им треба наша помош, помош од државата, да си ги зоографисаат верските храмови, да фатат чекор со цивилизацијата, иако некои се длабоко навле-

зени во неа. Секоја наша посета за нив претставува визита на нераскинливост на македонското ткиво. Тие широко ги отворија своите души кон нас, срцата им затрепераја кога нè видоа. Градоначалникот ни нудеше прием за сите, ние му се благодаривме и средбата ја овековечивме преку фотографии.

- Не сакаме да ви одземеме од вашето време - му веламе.

- Ако, за мене тоа претставува чест. Па како вие нè пречекувате таму? Мои сонародници од општинава кај вас вадат леб - додаде господиот градоначалник.

Општината накитена со шеснаесеткракото сонце од Кутлеш. Милина да гледаш. Штом не можеа нашиве овде да го зачуваат тој симбол, тоа можеа да го направат овие упорни и настојчиви патриоти.

- Погледнете го езерото, ова место се вика Завр (извор). Оттука истекува „нашето езеро“ (Преспанско) и се влева во вашето (Охридско) - ни објаснува водачот Малевски.

Покрај Завр, посетивме доминантни места, од каде што ги набљудувавме двата острова: Голем и Мал Град, кој се наоѓа во албанскиот дел на езерото. Прекрасен видик на замислената тромеѓа во преспанските води - таму каде што ја поделиме Преспа на Голема (македонска), Мала (албанска) и Долна (грчка).

САМО ЕДНА ИМА ВИСТИНА

Пред разделбата, а по извонредниот ручек во ресторанот од Малевци, крап приготвен на традиционален македонски начин, со сос за маќање, домашна погача и свежа салата, а сето тоа залеано со „златен даб“ и со „скопско“ и гостите и домаќините ја запееја патриотската „Само една има вистина - има една Македонија“. Песната ги разигра сите присутни во ресторанот, но и тие што беа надвор. Задоволство беше да се слушаат домаќините како добро ги пеат мелодите и одлично ги изговараат зборовите на македонски јазик.

А на заминување најљубопитни испраќачи беа малите дечиња со зарумените образи како преспански јаболчиња, со срамежливи и слатки погледи, со подигнати рачиња мавтајќи во знак на разделба, но со надеж за повторна средба.

И на крајот, овој регион со вистински Македонци заслужува внимание - таму ќе нè има многу повеќе и многу подолго отколку на истокот, а на југот веќе ги снемума претопувајќи ги младите Македонци во некој друг народ. Токму поради нашиот опстанок и нашата вечност постојано треба да се посетуваме дека Пустец со Малопреспанци не е во пустелија. Тие се тука, до нас, покрај нас и со нас. Заминавме со надеж за покоро да се вратиме.

Секој напис во книгата е со цел да се подобри квалитетот на животот на пензионерите

стареење и меѓугенерациска соработка и солидарност. Таа е и завет сите активности и проблеми за решавање да ги гледам со очите на вистината, да го развивам колективниот дух и соработка на доверба и почит. Само така ќе градиме нови вредности во нашата држава, во интерес на сегашните и идни генерации пензионери. Да сме живи, здрави и весели и што почесто да се сре-

ќаваме за убави нешта во животот - рече на крајот Драги Аргировски, авторот на „Наши пензионерски времиња“.

Неговата убава желба веднаш ја отелотворија со весела и разиграна атмосфера членовите на пензионерскиот хор на Здружението на пензионерите од општината Карпош, со диригентката Благоица Душковска, со сплет од неколку изворни македонски народни песни.

ЗП-ТЕТОВО

Порака

Некој упорно ми го проколнува денот
Со пакосна желба да стане ноќ,
Светлината да се престори во мрак
И копнежот за поубав ден
Да остане само моја неосстварена мечта.

Некој безмилосно копнее
Слана да ја попари мојата градина
Со разнобојни цветови
И ендемични фиданки.

Некој нечовечно сака
Да ја секне песната на моите птици
И да го прекисне нивниот игрив лет
Во свездените височини.

Некој бездушно сака
Да пресушат соковите
Што му даваат живот и смисла
На мојот корен.

Но моите полноводни реки
Штедро ги појат полињата и ливадите.
Моите сончеви одаи
Се ширум отворени
За сите сонцељубиви.

А сепак,
Некој сака белото да биде црно,
Сè уште сака
Светлината да стане мрак.

Залудно.
Јас вишнеам.
Јас сум Република Македонија.

Перо Миленкоски

Релаксирачки екскурзии на тетовските пензионери

С. Димоски

Две групи од по 50 пензионери од тетовското здружение беа на еднедневни релаксирачки екскурзии во две насоки: во Поградец, соседна Албанија, и во Струмица. Трошоците за патувањето беа на товар на Здружението на пензионерите-Тетово. Овие екскурзии беа дел од програмата за работа во тековната година.

Групата за Поградец ја предводеше Шабан Азизи, претседател на извршниот одбор, додека за Струмица, Гојко Ефтоски, претседател на собранieto. Тетовските пензионери на пат за соседна Албанија најнапред го посетија комплексот „Св. Наум“, каде што вистински уживаа во природните убавини, запознавајќи се со исто-

риското минато на овој наш крајезерски центар. На албанска страна, по преминот на границата, учесниците на екскурзијата подолго време поминаа во локалитетот Тушемиште, познато како одморалиште на поранешниот албански диктатор Енвер Хоџа. Тушемиште и Свети Наум уште се познати и како „очи на Охридско Езеро“. Имаат речиси истоветна положба, со извонредни убавини и природни реткости. Здружението на пензионерите од Тетово одржува блиски врски со соодветното од Поградец. Токму тоа беше причина за средба со Назиф Далјани, претседател на месното здружение на пензионери и потпретседател на Асоцијацијата на синдикатите на Албанија, во чиј состав се и пензионерите. Двајцата претседатели, Азизи и Далјани, на заед-

ничка средба разменија искуства од работата на пензионерските асоцијации во двата града и се договорија за продолжување на натамошната соработка. На претседателот на пензионерите на Поградец и на градоначалникот им беа врачени монографии, што тетовското здружение на пензионери ги издаде по повод 65-годишниниот јубилеј. На враќање тетовските пензионери минаа на другиот граничен премин - Ќафасан, со што им беше овозможено да им се одушевуваат на убавините на Охридско Езеро од сите страни.

Пензионерите што отпатуваа за Струмица еден дел од времето го поминаа во Штип. По разгледувањето на повеќе делови од градот на Пчиња, пензионерите отпатуваа во Струмица. Нивна цел беше комплексот

Две групи од по 50 пензионери од тетовското здружение беа на еднедневни релаксирачки екскурзии во две насоки: во Поградец, соседна Албанија, и во Струмица

цркви „Св. Леонтиј“ во селото Водоча, оддалечено 4 километри од градот. Овде поминаа дел од викендот, чувствувајќи ја ретката убавина поврзана со историското минато. Многумина од нив на Водоча беа првпат, што побуди голем интерес кај пензионерите. Овде имаа можност да дознаат повеќе детали од почетокот на постоењето на комплексот, стар повеќе векови. Пензионерите од Тетово беа информирани дека Водочкиот манастир првпат се споменува во повелбите на византискиот цар Василиј Втори во 1018 година. Посебен впечаток остави сознанието дека токму овде почнала мисијата на светите браќа Кирил и Методиј. Подоцна неговиот ученик св. Климент Охридски дејствувал како епископ велички и дремицки. Токму тука страдале и 14.000 војници по битката на Беласица. За комплексот водочки цркви очигледен впечаток е дека во прашање се три објекти со различна градба, што потврдува дека се градени во три периоди. Во комплексот е изграден и голем гостински конак, во кој луѓето што имаат потреба од лична духовна преобразба и исцеление тука го наоѓаат. Овој комплекс бил и епископско седиште и како такво првпат се споменува во 1376 година.

Пензионерите од Тетово со голем интерес го разгледаа и градот Струмица, особено централното подрачје, со спомениците на Гоце Делчев и на Борис Трајковски, трговскиот комплекс „Глобал“ и другите знаменитости на овој град. Црквата „Св. Троица“ во Радовиш, чиј ктитор е Ристо Гуштеров, беше исто така една од целите на пензионерите, кои ја посетија на враќање кон Тетово.

Прилогот „Пензионерски видици“ е заеднички проект на „Нова Македонија“ и Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија

Страниците ги уредуваат: Милан Ациевски и Мендо Димовски од СЗПМ и Александар Димковски и Марјан Делевски од „Нова Македонија“

КИЧЕВО

Пензионерот Стојан Софрониески живее со својата гајда

А. Ристоска

Во Кичево секој го знае гајдаџијата Стојан Софрониески од кичевското село Подвис. На гајда свири уште од далечната 1972 година, а свирењето на овој инструмент го наследил од својот татко. Долги години работел во фабриката за навојни производи „Тане Цалески“, од каде што и се пензионирал. Слободното време Стојан секогаш го исполнувал со свирење на гајда. Тој е активен член на културно-уметничкото друштво „Нико Пусоски“, каде што свири, пее и игра.

Стојан како страстен музичар е редовен учесник на фестивалот на гајдаџии во прилепското село Долнени, каде што во 1973 година го освоил второто место, а најголем успех постигнал во 1978 година, кога го освоил првото место и станал добитник на статуетката на основоположникот на македонското гајдаџиство Пеце Атанасоски, по кого е име-

Стојан Софрониески е редовен учесник на фестивалот на гајдаџии во Долнени

нуван овој традиционален фестивал во Долнени.

Стојан секогаш е во придружба со хармоника што ја свири наставникот по музика Даме Арсоски, со кого заедно го придружуваат пејачот Војо Стојаноски на повеќе фестивалски настапи и ревији, а најдрага му е песната со Војо Стојаноски „Стојане море Стојане“, која е снимена од продуцентот Живко Фиров во 1974 година.

Стојан Софрониески има снимено повеќе емисии со стари македонски песни, а има учество во промотивниот митинг за признавање на Република Македонија во Швајцарија и во други земји во Европа.

Денес гајдаџијата Стојан е член на општинското здружение на пензионерите во Кичево, а воедно е избран за претседател на комисијата за култура. Неговата активност дојде до израз при подготовките на хорот на пензионерите и фолклорната група жени-пензионерки, кои

учествуваа на регионалните пензионерски игри и песни во Битола, каде што од страна на стручното жири беше одбрано орото „Копачка четворка“, со кое жените-пензионерки од Кичево во придружба на гајдаџијата на Стојан Софрониески, хармониката на Даме Арсоски, мандолината на Димче Митрески и тарабуката на Кире Гавазов настапија на Републичката ревија на песни и игри што се одржа на 25 септември 2012 година во Универзалната сала во Скопје, чиј покровител беше Министерството за култура на Република Македонија, предводено од министерката Елизабета Канчевска-Милеска, заедно со Сојузот на пензионерите на Македонија и претседателот Драги Аргировски.

Со еден збор, пензионерот Стојан Софрониески живее со својата гајда и секогаш наоѓа време за да го претстави македонскиот фолклор со песна и игра.